

# JŪSU BALSS EIROPĀ – VISIEM ZOBRAŅIEM JĀBŪT SASLĒGTIEM

Lai ietekmētu Eiropas Savienības likumdošanu, uzņēmumiem „jāatrod pareizais adresāts un jāpieslēdz pareizie partneri”. Izmantojot dažādus Eiropas Komisijas izveidotus instrumentus, uzņēmumi var paust savu viedokli arī nepastarpināti, taču šis ceļš var būt ilgāks un ne tik efektīvs, stāsta Latvijas Tirdzniecības asociācijas priekšsēdētājs Henriks Danusēvičs.



RAKSTS TAPIS SADARBĪBĀ AR LIAA EIROPAS BIZNESA ATBALSTA TĪKLU

Lai ietekmētu likumdošanu gan nacionālā, gan Eiropas Savienības līmenī, katrs uzņēmējs var individuāli uzrunāt likumdevēju, taču daudz iedarbīgāks un efektīvāks rezultāts būs tad, ja valdībā un Parlamentā vērsīsies organizācija, kas apvieno vienas nozares uzņēmējus, stāsta Latvijas Tirdzniecības asociācijas (LTA) priekšsēdētājs H. Danusēvičs.

Sākotnēji, vērstoties pie attiecīgās nozares ministrijas, jāargumentē, kāpēc maināms kāds noteikts normatīvais akts, pamatojot tā ietekmi uz attiecīgo sfēru, kā arī tautsaimniecību kopumā.

LTA priekšsēdētājs arī stāsta, ka Latvijā ir „dažādas ietekmes” – ir uzņēmumi, kas atbalstījuši partijas un pa tiešo var vērsties valdībā, un ir pārējie, kam jāiet garāks ceļš.

H. Danusēvičs arī norāda, ka LTA bija veiksmīga pieredze pagājušās Saeimas laikā, ietekmējot svarīgus problēmjautājumus tirdzniecības nozarei.

Sekundāro tiesību aktu izstrādes stadijā uzņēmēji var iesaistīties Latvijas Republikas nacionālās pozīcijas formulēšanā ar konsultatīvo padomju starpniecību (piemēram, EM konsultatīvās padomes: Tautsaimniecības padome, Mazo un vidējo komersantu un amatniecības konsultatīvā padome, Latvijas Tūrisma konsultatīvā padome, Latvijas Būvniecības padome, Mājokļu attīstības konsultatīvā padome, Biodegvielas attīstības konsultatīvā padome u. c.), ar kurām tiek saskaņotas nacionālās pozīcijas par konkrētas nozares tiesību akta projektiem.

## ES – ATKLĀTS DIALOGS STARP VISĀM IEISAISTĪTĀJĀM PUSĒM

Eiropas Savienības valstīs ir atklāts dialogs starp iesaistītajām pusēm, tādēļ likumdošanas ietekmēšana var aizņemt ilgāku laiku. „Visi lēmumi tiek apspriesti ar visām iesaistītajām pusēm dažādos līmeņos, sākot ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, nacionālajām valstīm, Eiropas Parlamentu – atkarībā no tā, kāda veida lēmums tiek pieņemts,” skaidro LTA priekšsēdētājs.

Pēc LTA pieredzes, vieglākais veids, kā ietekmēt likumdošanas aktus, ir runāt ar konkrēto Eiropas Komisijas

direktorātu, kas gatavo lēmumus. „Reizēm ES ir vieglāk pārliecināt likumdevējus nekā Latvijā, ja lēmums balstīts uz loģiku. ES atšķirībā no Latvijas nevalstiskajām organizācijām ir vieglāk aizstāvēt savu pozīciju, jo tā tiek vairāk uzklautāta. ES līmenī lēmumi netiek pieņemti vienpusēji un sasteigti,” stāsta H. Danusēvičs.

LTA piedalījies 30–50 normatīvo aktu pieņemšanā ES. „Tā ir bijusi gan finanšu procedūru saskaņošana, mazumtirdzniecības ziņojumi, kā arī iestājāmies pret *Visa* un *Maestro* saistībā ar lielām komisijas maksām maksājumu karšu apkalpošanā,” norāda H. Danusēvičs. „Arī patlaban piedalāmies vairāku normu ietekmēšanā, un tas ir pietiekami sarežģīts process, kurā visiem zobraņiem jābūt saslēgtiem,” atzina H. Danusēvičs.

„Ne vienmēr arī valsts nacionālās pozīcijas ir saskaņotas ar uzņēmējiem. Bieži vien Latvijas oficiālo nostāju konkrētā jautājumā uzņēmēji uzzina vēlāk, nekā to pauž ES institūcijas. Latvijā problēma ir tā, ka netiek koordinētas kopējās aktivitātes, kas vērstas uz ES,” teica H. Danusēvičs.

## NEPASTARPINĀTA UZŅĒMĒJU INTEREŠU PĀRSTĀVĒŠANA

Ietekmēt likumdošanas normas nepastarpināti uzņēmējiem ir daudz grūtāk, uzskata H. Danusēvičs. „Vienam pašam uzņēmējam ir sarežģīti, jo vajag *iedarbināt* partnerus, vērsties pie dažādām institūcijām. Jāzina arī, kuras institūcijas ES par ko atbild – jāatrod pareizais adresāts un jāpieslēdz pareizie partneri.”

Ieinteresētās puses savu viedokli var izteikt Eiropas Komisijas (EK) portālā *Jūsu balss Eiropā*, kur iespējams piedalīties sabiedriskajā apspriešanā un diskusijās, tādējādi ietekmējot tās virzību. Diskusijās var apspriest aktualitātes, savukārt tērētavā sarakstīties ar augstām amatpersonām. Pašreiz apspriešanās periods ir astoņas nedēļas, taču EK iecerējusi apspriešanās periodu pagarināt līdz 12 nedēļām. Šis nosacījums būs spēkā no 2012. gada.

Tāpat EK piedāvā ieinteresētajām pusēm (sociālajiem partneriem, profesionālajām organizācijām, sabiedrībai vai dalībvalstīm) attīstīt diskusiju un uzsākt konsultācijas Eiropā par konkrētu ES kompetencē ietilpstošu jautājumu. EK izstrādātajos konkrētos ES nozares, piemēram,

uzņēmējdarbības politikas, dokumentos (piemēram, Zaļās grāmatas; *Green Paper*) un ziņojumos tiek analizēts un izvērtēts spēkā esošais tiesiskais regulējums, tā efektivitāte, situācija konkrētā nozarē, kā arī piedāvāti risinājumi identificēto problēmu novēršanai. Interesentu iesaistīšanās šajā stadijā ir ļoti svarīga, jo, balstoties uz minētajiem stratēģiskajiem dokumentiem un ziņojumiem, EK izstrādā sekundāro tiesību aktu projektus.

Savukārt, kā informēja Ekonomikas ministrijas pārstāve Evita Urpena, mazi un vidējie uzņēmumi (MVU) var vērsties Eiropas uzņēmumu tīklā *Enterprise Europe Network* ar apmēram 500 vienotas piekļuves kontaktpunktiem visā ES, kuros var saņemt informāciju par ES likumdošanas ietekmēšanas iespējām, kā arī padomus un ieteikumus uzņēmējdarbības attīstībai.

Ekonomikas ministrija uzņēmējus aicina reģistrēties Eiropas Biznesa testa panelī (EBTP), kas ir atsevišķu uzņēmumu panelis, ar kuru EK regulāri apspriežas par politiskām iniciatīvām. EBTP ir viegli pievienoties un piedalīties. Tas neaizņem daudz laika (6–8 interneta anketas gadā), pieejams visās ES valodās, un tam ir kontaktpersona katrā dalībvalstī (Latvijā – Ekonomikas ministrijas Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta pārstāve ([ilze.lore@em.gov.lv](mailto:ilze.lore@em.gov.lv))).

EBTP ir Eiropas Komisijas konsultāciju instruments, kurā uzņēmumi sniedz tiešas atsauksmes par ES likumdošanas priekšlikumiem vai iniciatīvām, kas var ietekmēt uzņēmējus. Paneļa galvenais uzdevums ir konsultēties ar uzņēmumiem visā Eiropā, nodrošinot to interešu pārstāvību lēmumu pieņemšanā.

Līdz šim EK ir veikusi aptaujas par tādām tēmām kā vienotās eiro maksājumu telpas (SEPA) izveide, ģimenei labvēlīgu apstākļu nozīme uzņēmumu attīstībā, banku kredītu pieejamība, Eiropas vides aizsardzības tiesību akti, kolektīvo prasību izskatīšanas līdzekļi, SOLVIT, priekšlikumi administratīvā sloga samazināšanai.

Uzņēmējiem ir iespēja reģistrēties arī interešu pārstāvju reģistrā, kur var uzzināt, kādas interešu grupas ietekmē lēmumu pieņemšanu ES iestādēs un kādi līdzekļi tiek izmantoti. Patlaban reģistrā ir vairāk nekā 3225 organizāciju. Atklājot interešu pārstāvju reģistru 2008. gada jūnijā, tika panākta līdz šim nebijusi pārredzamība un

iedzīvotāju piekļuve informācijai par organizācijām, kuras ir iesaistītas interešu pārstāvības un lobēšanas darbībās. EK un Parlaments ir atsākuši kopīga lobistu reģistra un rīcības kodeksa izveidi.

Tāpat arī Lisabonas līgumā, kas tika pieņemts pērnā gada decembrī, paredzēta jauna ES pilsoņu un lēmumu pieņēmēju sadarbības forma. Proti, miljons ES pilsoņu var aicināt EK ierosināt jaunus ES tiesību aktus. Patlaban tiek izstrādāta regula, kurā būs noteikta procedūra, kā šāda Eiropas pilsoņu iniciatīva tiks īstenota. Eiropas Parlaments par to balsos decembra plenārsēdē, un paredzēts, ka regula stāsies spēkā nākamgad. **KS**



Eiropas biznesa atbalsta tīkls Latvijā



Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra  
Investment and Development Agency of Latvia

## Semināri

- 01.12. Prasības koksnes produktu marķēšanai Eiropas Kopienas tirgū  
Rīga
- 02.12. Seminārs par daudzdzīvokļu dzīvojamu māju renovāciju  
Rīga

## Tirdzniecības misijas

- 30.11.- 03.12. Latvijas biotehnoloģiju nozares zinātnieku un uzņēmēju tirdzniecības misija  
Ungārija
- 01.- 02.12. Uzņēmumu dalība kontaktbiržā starptautiskās daudznozaru izstādes „Agromek – 2010” ietvaros, Herningā  
Dānija
- 02.- 03.12. Latvijas Republikas Ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Ukrainā A.Sjaniša darba vizīte Doneckā (ar Latvijas uzņēmēju piedalīšanos)  
Ukraina
- 04.- 12.12. Uzņēmumu dalība starptautiskā amatniecības un Ziemassvētku izstādē-gadatirgū „L'artigiano in Fiera”, Milānā  
Itālija
- 11.- 19.12. Latvijas enerģētikas nozares uzņēmumu tirdzniecības misija uz lielāko enerģētikas izstādi/konferenci pasaulē – „Power-Gen International”, Orlando  
ASV



Valsts Atbalsts Uzņēmējdarbībai Rīgā, 09.12.2010

## LIAA BIZNESA FORUMS

9.decembrī, Latvijas Nacionālajā teātrī, Rīgā, Kronvalda bulvārī 2  
Programma un pieteikšanās: [www.liaa.gov.lv](http://www.liaa.gov.lv) vai pa tālr.: 67039459

## Noderīgas saites:

- ▶ Jūsu balss Eiropā: <http://ec.europa.eu> (sadaļa Jūsu balss Eiropā)
- ▶ Eiropas Biznesa testa panelis (EBTP): <http://ec.europa.eu> (sadaļa Eiropas Biznesa testa panelis)
- ▶ Interešu pārstāvju reģistrs: <https://webgate.ec.europa.eu> (sadaļa Interešu pārstāvju reģistrs)
- ▶ Eiropas Parlamenta deputāti no Latvijas: <http://www.europarl.europa.eu> (sadaļa Jūsu deputāti)
- ▶ Latvijas pārstāvji Reģionu komitejā: <http://www.cor.europa.eu>
- ▶ Latvijas pārstāvji Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejā: <http://www.eesc.europa.eu>
- ▶ MVU speciālistu grupas: <http://ec.europa.eu> (sadaļa Small Business Act for Europe)

PIESAKIES [www.liaa.gov.lv](http://www.liaa.gov.lv) SEKO jaunumiem arī: [liaaLatvija](https://www.facebook.com/liaaLatvija)

Konkursa laureātu  
apbalvošana 9.decembrī

